

Bazuar në nenin 8 të Ligjit nr. 04/L-018 Për Sigurimin e Detyrueshëm nga Autopërgjegjësia (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës nr. 4/14 korrik 2011), nenin 4, par. 4 të Rregullores mbi Implementimin e Sistemit Bonus-Malus dhe në bazë të vendimit të Asamblesë së Përgjithshme të Anëtarëve të datës 06.08.2013, Asambleja e Përgjithshme, në mbledhjen e mbajtur me datë 17.12.2013, miratoi këtë:

## UDHËZIM MBI IMPLEMENTIMIN E SISTEMIT BONUS-MALUS

### PËR PERSONAT JURIDIK

#### Neni 1

#### Qëllimi dhe fushëveprimi

1. Ky udhëzim përcakton mënyrën e aplikimit dhe përlogaritjes së primit në implementimin e sistemit bonus-malus për personat juridik, sipas nenit 4, par. 4 të Rregullores mbi Implementimin e Sistemit Bonus-Malus, të miratuar nga Banka Qendrore e Kosovës.
2. Ky udhëzim aplikohet nga të gjitha Kompanitë e Sigurimeve të licencuara në Kosovë për shitjen e sigurimit të detyrueshëm nga autopërgjegjësia.

#### Neni 2

#### Përkufizimet

1. Sistemi Bonus-Malus - është sistemi i cili zbatohet si korrektues i lartësisë së primit të sigurimit të autopërgjegjësive, bazuar në historikun e dëmeve të të siguruarit.
2. Automjetet në lizing – janë mjetet motorike të cilat janë në pronësi të personit juridik - lizingut, ndërsa është në përdorim të personit tjetër fizik apo juridik, sipas dispozitave ligjore në fuqi.
3. Automjetet zyrtare – janë mjetet motorike të cilat janë në pronësi të institucioneve shtetërore dhe publike të Republikës së Kosovës.
4. Automjetet tjera – janë mjetet motorike të cilat janë në pronësi të subjekteve – personave juridik privat.

5. Automjetet në pronësi publiko-private – janë mjetet motorike të cilat janë në pronësi të subjekteve juridike, në pronësi të subjektit publik ose privat prej mbi 50% të pronësisë.
6. Të dhënat si emërtimi i biznesit, numri i regjistrimit të biznesit, numri fiskal dhe numri i TVSH-së së subjektit juridik do të jenë bazë mbi aplikimin e sistemit bonus-malus.
7. Kontraktuesi i Sigurimit - Personi fizik ose juridik, i cili nënshkruan marrëveshje mbi sigurimin
8. I Siguruari - Personi fizik ose juridik, pronar i gjërave të siguruara ose personi që ligjërisht i është lejuar të jetë përfitues në emër të të cilit lëshohet polica e sigurimit dhe e drejta e përfitimit nga rasti i siguruar.
9. Termat tjerë të përdorur në këtë udhëzim kanë kuptim të njëjtë siç përcaktohen në Ligjin nr.04/L-018 Për Sigurimin e Detyrueshëm nga Autopërgjegjësia.

### **Neni 3**

#### **Bonusi dhe malusi**

1. Secilit subjekt juridik të siguruar në Kosovë, që ka kontratën (policën) e sigurimit të detyrueshëm nga autopërgjegjësia me afat të paktën një vit, niveli i premisë i caktohet sipas sistemit bonus-malus, përkatësisht sipas shkallëve të premisë, varësisht nga fakti nëse në periudhën e kaluar të sigurimit (vëzhgimit) ka pasur dëme të deklaruara apo jo.
2. Për qëllime të këtij udhëzimi, dëm i deklaruar quhet dëmi sipas të cilit është kryer pagesa ose është përcaktuar detyrimi i siguresit (dëmi është raportuar).
3. Periudha e vëzhgimit zgjat 1 vit dhe fillon të zbatohet nga 01.07.2012.
4. Llogaritje e primit sipas sistemit bonus – malus fillon të zbatohet nga data e hyrjes në fuqi të këtij Udhëzimi, për dëmet e ndodhura gjatë periudhës vëzhguese.
5. Kur personi juridik i siguruar lidh sigurimin për automjet për herë të parë, paguan preminë e shkallës themelore dhjetë (10) të përcaktuar nga paragrafi 8 i këtij neni.
6. Nëse mjete motorik ka qenë i siguruar të paktën një vit dhe nëse në periudhën e vëzhgimit nuk ka pasur dëme të deklaruara, të njëjtit për vitin pasardhës i lejohet një shkallë premie më e ulët, por jo më shumë se deri në shkallën e parë (1), si të përcaktuar me paragrafin 8 të këtij neni.
7. Nëse mjete motorik ka qenë i siguruar të paktën një vit dhe nëse në periudhën e vëzhgimit ka pasur dëme të deklaruara si shkaktar i aksidentit, i njëjti për vitin pasardhës kalon tri shkallë premie më lartë nga premia bazë, të përcaktuar me paragrafin 8 të këtij neni.



8. Shkallët e premisë në përqindje që nga shkalla themelore e premisë 10 (100%) janë këto:

Shkallët e BONUSIT Shkallët e MALUSIT

1. 50%	11. 110%
2. 55%	12. 120%
3. 60%	13. 135%
4. 65%	14. 150%
5. 70%	15. 175%
6. 75%	16. 200%
7. 80%	17. 225%
8. 85%	18. 250%
9. 90%	
10. 100%	

9. Në rastin kur mjete motorik është në pronësi prej mbi 50% të subjektit publik, për të njëjtin do të aplikohen dispozitat e kësaj rregulloreje sikurse për automjetet zyrtare.

10. Në rastin kur mjete motorik është në pronësi prej mbi 50% të subjektit privat, për të njëjtin do të aplikohen dispozitat e kësaj rregulloreje sikurse për automjetet tjera.

#### Neni 4

##### Rregulla tjera për bonusin dhe malusin

1. E drejta për një shkallë të caktuar të premisë (bonus/malus) lidhet me mjetin motorik, përkatësisht përdoruesin – vozitësin e automjetit dhe nuk kalon te pronari i ri.
2. Në rast të kalimit të pronësisë së mjetit motorik nga Lizingu në shfrytëzuesin e të njëjtit mjet motorik, shkallët e Bonusit do të bartën në pronarin e ri, përveç nëse nuk ka shkaktuar ndonjë dëm.
3. Bonusi dhe malusi aplikohet në të gjitha kategoritë e automjeteve të cilat sigurohen me polisa të sigurimit të detyrueshëm për personat juridik.
4. Siguruesi i pranon të siguroarit shkallën e arritur të premisë në bazë të informacioneve të gjeneruara nga Qendra Informative e Sigurimeve që administrohet nga Byroja Kosovare e Sigurimeve apo informacione nga subjekte tjera të pranueshme për BQK-në.
5. Personi juridik ka të drejtë në shkallën e bonusit, vetëm për ato automjete për të cilat nuk është raportuar dëm, ndërsa do të aplikohet shkalla përkatëse e malusit për automjetet për të cilat është raportuar dëmi, sipas nenit 3, par 8 të këtij udhëzimi



6. Nëse i siguruari ka lidhur kontratë sigurimi me afat më të shkurtër se një vit, ajo kontratë në vitin pasardhës nuk mund të jetë bazë për uljen e shkallës së premisë edhe pse nuk ka pasur dëm të deklaruar gjatë asaj periudhe, por nëse është deklaruar dëm, kjo kontratë merret si bazë për ngritjen e shkallës së premisë.

7. Nëse kontrata e sigurimit ka skaduar ose është ndërprerë, pas skadimit ose ndërprerjes së sigurimit, i siguruari ka të drejtë për të njëjtën shkallë premie për të njëjtin automjet, po që se prej ditës së skadimit ose ndërprerjes të sigurimit nuk kanë kaluar më shumë se tre vjet me kusht që në periudhën e fundit të vëzhgimit të mos ketë pasur dëm të deklaruar në kuptim të paragrafit 6 të këtij neni.

8. Në qoftë se sigurimi është ndërprerë pas kalimit të periudhës së vëzhgimit në të cilën nuk është deklaruar dëm, ndërkohë që dëmi nuk është deklaruar as brenda periudhës së ndërprerjes së sigurimit, i siguruari, pas ndërprerjes, ka të drejtë për një shkallë premie më të ulët për të njëjtin automjet, po që se ndërprerja nuk ka zgjatur më shumë se tre vjet.

9. Kompania e Sigurimit humb të drejtën për të arkëtuar premi të shkallës më të lartë (malus), nëse këtë të drejtë nuk e ka shfrytëzuar brenda tre viteve pas deklarimit të dëmit sipas bazës me të cilën e ka fituar këtë të drejtë.

10. Aplikimi i siguresve në tender për automjetet shtetërore dhe publike, do të bëhet sipas shkallës 10 (100%) të premisë së sistemit bonus-malus.

11. Kontraktimi i sigurimit të detyrueshëm nga autopërgjegjësia për automjetet zyrtare shtetërore dhe publike, bëhet sipas shkallës 10 (100%) të premisë së sigurimit.

12. Dispozitat për bonus - malus të percaktuara me nenin 3, par. 8 të këtij udhëzimi, nuk aplikohen edhe për automjetet zyrtare shtetërore dhe publike.

13. Dispozitat për bonus - malus të percaktuara me këtë rregullore aplikohen për automjetet që janë në lizing. Me rastin e lidhjes së sigurimit për këto raste, duhet dëshmuar se mjete motorik është në lizing.

14. Tek mjetet motorike të siguruar me lizing, ndaj të Siguarit (Lizingut), nuk aplikohen shkallët e sistemit bonus/malus, ku në këtë rast për kriter të premisë merret shfrytëzuesi i Lizingut. Varësisht nga shfrytëzuesi, nëse është person fizik shkalla e sistemit bonus/malus llogaritet si tek personat fizik, e në rast se është person juridik merret për bazë mjete motorik.

15. Në rast të shkaktimit të aksidentit të automjetit me lizing, shkallët e malusit sipas nenit 3, pika 8 do të aplikohen për vozitësin-shkaktar të aksidentit si dhe për mjete motorik përkatës.

16. Dispozitat për bonus - malus të percaktuara me nenin 3, par. 8 të këtij udhëzimi, aplikohen edhe për mjetet motorike të personave juridik privat.